

Mit jelent a jó halál és mi fér bele? – Eutanáziával és orvos által asszisztált öngyilkossággal kapcsolatos attitűdök feltárása hospice-palliatív ellátásban dolgozó szakemberek körében

Hajma Noémi

PTE BTK Pszichológia Intézet

hnoemi01@gmail.com

Célkitűzések: A cél az orvos által asszisztált öngyilkossággal és az eutanáziával kapcsolatos attitűdök vizsgálata volt hospice-palliatív ellátásban dolgozó szakemberek körében, miközben a jó halál tágabb értelemben vett kérdését is feltártuk, mint tágabb kontextus.

Módszerek: A vizsgálatban kilenc interjúalany vett részt, túlnyomó többségben nők, 44.1 átlagéletkorral, míg a tapasztalatot tekintve az átlagos év 14,9 volt. A mintában három ápoló, három pszichológus, egy orvos, egy koordinátor és egy szerző/előadó szerepelt. Az adatok elemzése, értelmezése és rendszerezése a tematikus elemzés módszerén alapult. Maga az interjú a félig strukturált módszerre épült, ami lehetőséget adott bizonyos témák és válaszok további feltárására, illetve annak tisztázására, hogy pontosan mire is gondolt az interjúalany.

Eredmények: Négy fő téma került azonosításra, valamint két fő témához tartozó hat altéma. Az első fő téma címe „A halállal és a haldoklással való szembenezés ambivalenciája”, a második „Érzelmi és fizikai jólét az élet végén” volt, három altémával („Felkészülés, elfogadás és búcsúzás”, „Nyílt és őszinte kommunikáció” és „A méltóságteljes halál eszméje”), a harmadik „A támogatás és az ellenzés mögött álló elképzelések és feltételek”, három altémával („Távolságtartó elfogadás és megértés”, „A tudatos halál közéről” és „A változás szükségessége és a jelenlegi valóság mint akadály”), az utolsó pedig a „Hospice-palliatív ellátás mint alternatíva” címet kapta.

Következtetések: A jó halált az élet végéig tartó érzelmi és fizikai jólétben határozták meg, olyan haldoklási élményt teremtve, amelyre minden fél fel tud készülni és el tud fogadni, lehetővé téve a búcsúzást, miközben a kommunikáció a nyitottság és az őszinteség elvén alapul. A méltóság megőrzése elsődleges célként merült fel, eltérő véleményekkel arról, hogy az eutanázia vagy az orvos által asszisztált öngyilkosság méltóságteljes halálnak tekinthető-e. Bár a vélemények sokfélesége nyilvánvaló volt, egy alapvető megértés és elfogadás volt érzékelhető, két jelentős konszenzussal, hangsúlyozva a magas színvonalú alternatívák szükségességét, és azt az álláspontot, hogy ha ezeket az életvégi döntéseket legalizálnák, nem kellene ezen gyakorlatokat integrálni a hospice-palliatív ellátásba.